

Список використаних джерел

1. Electric vehicles are not just the wave of the future, they are saving lives today. Earthjustice, 2022. URL: <https://earthjustice.org/feature/electric-vehicles-explainer>.
2. The global electric vehicle market overview in 2024: statistics & forecasts. Virta Global, 2024. URL: <https://www.virta.global/en/global-electric-vehicle-market>.
3. Electric Vehicles. IEA, 2024. URL: <https://www.iea.org/energy-system/transport/electric-vehicles>.
4. Electric Vehicles – Worldwide. Statista, 2024. URL: <https://www.statista.com/outlook/mmo/electric-vehicles/worldwide#unit-sales>.

Д-р техн. наук Погребняк В. Г., канд. техн. наук Перкун І. В.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу (Україна)

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ

УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

Один з найважливіших механізмів управління економічною безпекою України є забезпечення його еколого-економічної складової на продовольчому ринку країни. При цьому пріоритетним напрямком вважається насичення ринку екологічно безпечною продукцією вітчизняних підприємств сільського господарства, харчової промисловості та їх успішна конкуренція з імпортними продуктами.

Сьогодні питання забезпечення населення України основними продуктами харчування не є дуже актуальним. Основне завдання – забезпечити продовольчий ринок екологічно безпечними продуктами, зберегти продовольчу незалежність країни. Ці проблеми обумовлені створенням відкритої, конкурентоспроможної економіки, науково-технічним прогресом, падінням моральності та професіоналізму підприємців та зниженням ефективності нормативно-контрольних інститутів.

Щодо еколого-економічної безпеки Дніпровського регіону, то, згідно з екологічним районуванням регіонів України, Дніпропетровська область відноситься до найбільш екологічно напруженого регіону і, звісно ж, і відносно екологічної якості продуктів. Умови в Україні, державна влада не гарантує забезпечення окремим регіонам дотримання вимог екологічної безпеки. Тому загальні методичні підходи до моніторингу та оцінки екобезпеки продуктів ринку України зберігаються і відносно окремо взятих регіонів.

Через різке зниження доходів населення сталося загальне зниження споживання продуктів харчування, особливо екологічно безпечних, оскільки пріоритетом для більшості є ціновий фактор. Збільшилися випадки продажу фальсифікованих продовольчих товарів (за деякими з них до 80%).

Розробка теоретичних положень та науково обґрунтованих рекомендацій з управління еколого-економічною безпекою регіонального продовольчого ринку є найбільш актуальною.

Чинні на цей час елементи систем технічного та санітарно-гігієнічного нормування екологічної безпеки та якості продукції та послуг, державного контролю та нагляду не утворюють єдиної системи заходів, що забезпечують виробництво якісних та безпечних продуктів харчування. Застосування їх недостатньо ефективно і далеко не завжди відповідає сучасним і перспективним вимогам економічного розвитку держави та міжнародним стандартам. Отже, потрібен новий підхід до управління еколого-економічною безпекою продовольчого ринку, базою якого може служити розроблена система індикаторів і структурно-логічна модель еколого-економічного моніторингу та оцінки.

У роботі обґрунтовано необхідність еколого-економічного моніторингу та оцінки продовольчого ринку України на прикладі Дніпропетровської області, виявлені механізми виникнення загроз еколого-економічної безпеки регіону, запропоновано структурно-логічну модель еколого-економічного моніторингу та оцінки екологічної якості продтоварів, сформована та запропонована система індикаторів еколого-економічної безпеки продовольчого ринку і на її основі отримані якісні характеристики.

Також досліджено та проаналізовано стан та тенденції економічного розвитку Дніпропетровської області в контексті використання системи індикаторів еколого-економічного моніторингу та оцінки. Запропонований механізм еколого-економічного управління безпекою товарів продовольчого ринку та вдосконалена методологія оцінки конкурентоспроможності екологічно чистої продовольчої продукції на основі інтегрального показника якості.

Список використаних джерел:

1. Красільнікова І.М. Стан та перспективи розвитку еколого-економічної безпеки продовольчого ринку України. *Економіка та інновації*. 2020. № 3 (15). С. 45-52.

2. Степаненко В.О. Екологічна безпека як фактор стабільності ринку продовольчих товарів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент.* 2019. № 33 (2). С. 126-132.
3. Головченко Т.В. Еколого-економічна безпека сільськогосподарського виробництва: проблеми та шляхи вирішення. *Економіка та управління.* 2021. № 5 (23). С. 78-85.
4. Литвиненко О.П. Стан та проблеми еколого-економічної безпеки продовольчого ринку України. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету.* 2018. № 2 (52). С. 112-118.

Різак Д. В., канд. екон. наук Михайленко О. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВПЛИВ ГЕОЕКОНОМІКИ ТА ГЕОПОЛІТИКИ НА СЕКТОР СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Міжнародна торгівля демонструє одну з найбільш популярних форм економічних відносин. Участь країни в міжнародній торгівлі дає можливість одержувати додатковий позитивний ефект, який сприяє економічному зростанню країни. Сільське господарство має свої властивості, які значно позначаються на економічному розвитку та міжнародній торгівлі. Більшість підприємств і споживачів на світових ринках надають перевагу сільськогосподарській продукції, а міжнародна торгівля впливає на її розповсюдження як усередині країни, так і за її межами. Сільське господарство є однією з найголовніших галузей господарства України. Матеріальне виробництво у цій сфері задовольняє попит населення на продукти харчування та товари народного споживання. Потенціал сільського господарства є належним для фіксування за Україною відповідного статусу на світовому ринку сільськогосподарської продукції [1].

Невпинне збільшення чисельності населення Землі, а також тенденція до зростання доходів ведуть до збільшення попиту на продукти харчування та обсягів світової торгівлі сільськогосподарськими товарами [2].

Україна має розвинутий продовольчий комплекс, здатний не тільки забезпечити продуктами харчування вітчизняне населення, а й створити позитивні позиції країни на міжнародному ринку ряду сільськогосподарських і харчових продуктів. Перед повномасштабною війною Україна входила до 5 найбільших експортерів зерна в світі за обсягом експорту, експортуючи 3/4 продукції,